

BID-REX
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

BID-REX
Euskadiko Ekintza Plana

Marta Iturribarria. Eusko Jaurlaritza

2019ko urtarrila

Helburua

ESPARRUA

Joko-arauak eta esparru bat zehaztea, datuak eta informazioa biltzen eta erabiltzen dituzten, naturaren kontserbaziorako ezagutza erabilgarria sortzen duten eta balio publikoa sortzen duten eragileei epe ertainera egonkortasuna eta segurtasuna emateko.

IRIZPIDEAK

Elkarlanean oinarrituz, biodibertsitatea babesteko inbertsio eta laguntza publikoaren irizpideak diseinatzea, horiek administrazio-edo politika-arloetako aldaketetatik haratago ere jarraitutasuna izan dezaten, eta eragile publikoei eta pribatuei (gizarte zibil antolatua, enpresak eta abar) segurtasun- eta laguntza-sare bat eman diezaioten.

KALITATEA

Sistemari eraginkortasun eta kalitate hobeak eskaintzea, elkarlaneko ekintza eremu kritikoetara eta interes bereziko eremuetara bideratuz.

Ardatzak

- **Naturari buruzko Informazio-sistema**
- **Ezagutza-sarea**
- **Ezagutza aditua sortzea eta txertatzea**
- **Finantzaketa publikorako irizpideak**
- **Herritarren zientzia**

Naturari buruzko Informazio-sistema

Helburua

Plangintza-, kudeaketa-, jarraipen- eta ebaluazio-prozesuetan eskumen publikoak modu egokian garatzeko beharrezkoa den ezagutza zientifikoa eta teknikoa txertatzea eta hura publikoaren eskura jartzea, bitarteko elektronikoak eta telematikoak erabiliz.

Testuingurua

2006an hasi zen eraikitzen, eta 2010ean aurkeztu zen Lege-aurreproiektuan (13. artikulua. *Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistema*)

Ekintzak

Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistema plataforma teknologiko berri batera migratzea, erabiltzaileen premiei hobeto erantzuteko, beste plataforma batzuekin hobeto integratzeko eta elkarlanean aritu ahal izateko

Sistemara informazioa txertatu ahal izatea normalizatuko duten arauak eta irizpideak onartzea, haren erabilera partekatua eta berrerabilpena bermatuz

13. artikulua Euskadiko Naturaren Informazio Sistema

1. Euskadiko Naturaren Informazio Sistema sortuko da arlo honetan eskura dagoen ezagutza zientifikoa eta teknikoa integratzeko sistema gisa, eskumen publikoak era egokian garatzeko plangintza, kudeaketa, segimendu eta ebaluaziorako prozesuetan.
2. Natura-ondarearen alorrean eskumena duen Eusko Jaurlaritzaren sailari dagokio Euskadiko Naturaren Informazio Sistema garatu, antolatu, kudeatu eta ebaluatzea.
3. Araudiaren arabera garatuko dira sistemaren informazioa normalizatzen duten arauak eta irizpideak eta sistemaren erabilera partekatua eta berrerabilera bermatzen dutenak, baita sistemaren edukia, egitura eta eguneratze-araubidea ere, eta administrazioen artean informazioa transmititzeko betekizun eta baldintzak.

Erreferentziak

Adierazleak

GIS
prozesuak

Habitatak

geo
euskadi

Mapak

Multimedia

Deskribapen-fitxak

Kideak

Aipuak

Espezieak

Lekuak

Excel eta
DwCA

Entitateak (Sistemaren kudeaketa): sailkatze, taldekatze edo hierarkizazioak zeintzuek NATURA objektuak hainbat eremutan kokatzen dituzte (antolakuntzakoak, zuzenbidekoak, geografikoak, etab..)

pdf

Bilaketa-emaitzak
↓
Excel

prozesu automatikoak

API

Praktika onak

<https://github.com/AtlasOfLivingAustralia>

<https://www.ala.org.au/>

<https://www.ala.org.au/who-we-are/downloadable-tools/open-source-software/>

<https://living-atlases.gbif.org/>

[https://assets.ctfassets.net/uo17ejk9rkwj/1SGvHsuXkQi2Y4Kgg2Qea6/f12751fe0517c7962d0b7b3bf6b3a517/ALA Key Technical Documentation Spanish 1 .pdf](https://assets.ctfassets.net/uo17ejk9rkwj/1SGvHsuXkQi2Y4Kgg2Qea6/f12751fe0517c7962d0b7b3bf6b3a517/ALA_Key_Technical_Documentation_Spanish_1_.pdf)

<https://www.gbif.org>

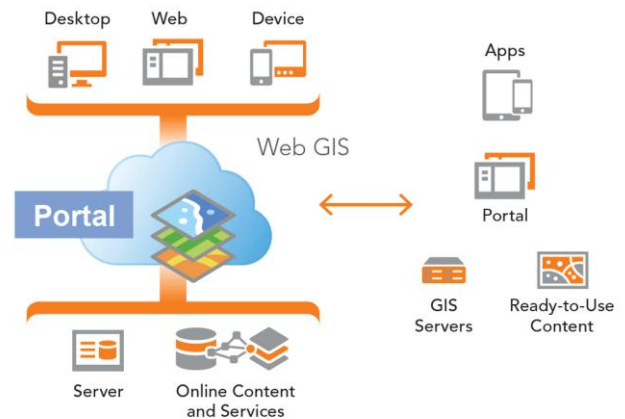

www.ornitho.eu

EIDOS database

<https://github.com/BancoDatosNaturaleza/EIDOS>

<https://enterprise.arcgis.com/es/portal/>

Ezagutza-sarea

Helburua

Gobernantza hobetzea, interesdunen arteko lankidetzak sustatuz (administrazio publikoak, unibertsitateak, ikerketa-zentroak, enpresak, gizarte-erakundeak eta naturaren kontserbazioan lan egiten duten pertsonak) eta Informazio Sistema hedatuz eta hobetuz

Testuingurua

2014an hasi zen, Natura eta Herritarren Zientzia/Biodibertsitateari buruzko Foro Sozialaren urteko jardunaldietan

Lege-aurreproiektuan (14. artikulua. *Euskadiko Natura Ezagutzeko Sarea*)

Ekintzak

Egiturazko arauak, bazkideen egiaztapena eta Sarearen funtzionamendua onartzea, epe luzeko lankidetzak-esparru iraunkor bat bermatu, eskumeneko interesak eskaini eta bazkideen artean konfiantza sortu ahal izateko.

Nazioarteko ezagutza-sareetan sartzea

14. artikulua Euskadiko Naturaren Ezagutzeko Sarea

1. Euskadiko Natura Ezagutzeko Sarea erakunde eta pertsonen elkarte bat da, eta datuak zein informazioa biltzen eta erabiltzen lagunduko du elkarte honek, baita natura kontserbatzeko eta onura publikorako eta dokumentu estrategikoetan eta aplikazio-araudian jasotako nahitaezko txostenak egiteko erabil daitezkeen ezagutza sortzen ere.
2. Sareko kideak, besteak beste, hauek guztiak izan daitezke: naturaren kontserbazioan inplikaturik dauden administrazio publikoak, unibertsitateak, ikerketa-zentroak, enpresak, elkarte sozialak eta pertsonak, betiere Euskadiko Naturaren Informazio Sistema hedatu eta hobetzera konprometitzen badira.

EZAGUTZA-SAREA

administrazioak eta sektore publikoa, enpresak, unibertsitateak, ikerketa eta teknologia zentroak, elkarteak, ...

kontratuak

hitzarmenak

dirulaguntzak

Elkarreragingarritasuna

berrerabiltzea

Euskadiko Naturari buruzko Informazio-sistema

AZPIEGITURA TEKNOLOGIKOA

Herritarren zientzia

Beste informazio-sistema batzuk

irisgarritasuna

Datuen tokiko ekoizleak

Erreza erabiltzeko

Erabakiak hartzea

Txostenak

Zabaltzea

Hezkuntza, sentsibilizazioa eta erantzunkidetasuna

Balio publikoa sortzea

Publizitate aktiboaren eta informaziorako sarbidearen inguruko betebeharrak

Praktika onak

<https://nbn.org.uk/>

https://www.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/tx_tevprojects/library/file_1532341136.pdf

<http://www.alerc.org.uk/>

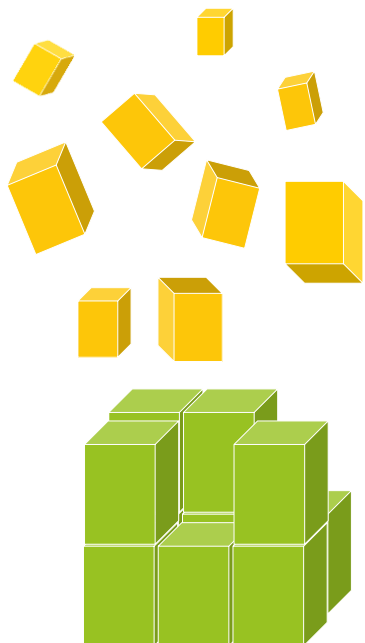
Putting Trust in Data

Towards an alliance for biodiversity knowledge

<https://www.biodiversityinformatics.org/en/>

Nola diseinatu ezagutza-sarea?

ERRONKAK

- Administrazioen arteko koordinazioa, nukleo gisa
- Komunikazioa – eragileei egokitutako barneko eta kanpoko komunikazio-plana (sareko balioa eta sarera atxikipena)
- Funtsezko eragileen inplikazioa: teknologia-zentroak, unibertsitateak
- Gizarte-aktibazioa

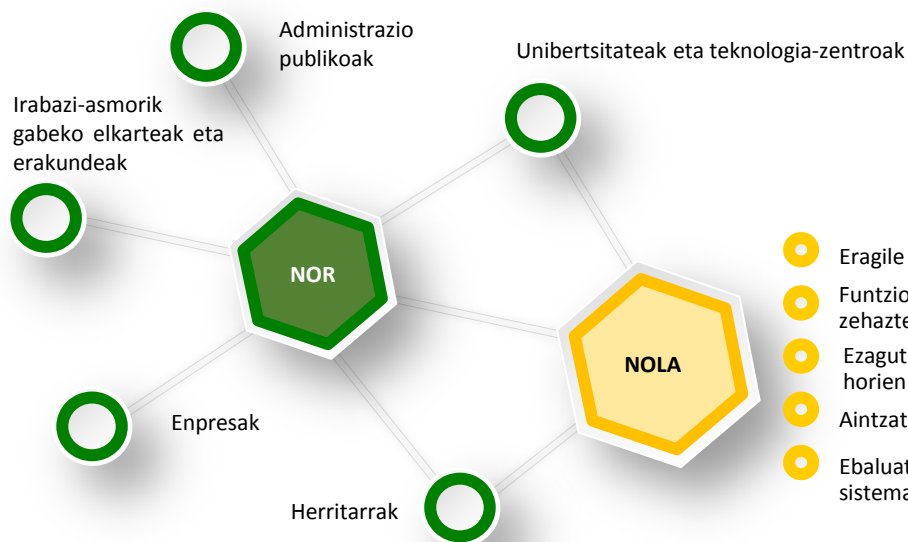
PRINTZIOIOAK

Lankidetzeta eta koordinazioa

Trakzioa

Inplikazioa

Balio publikoa

- Eragile potentzialak identifikatzea
- Funtzioen eta erantzukizunen egitura zehaztea
- Ezagutza-gabeziak identifikatzea, horien garapena lehenesteko
- Aintzatespenerako sistema
- Ebaluatzeko eta jarraipena egiteko sistema

Ezagutza aditua sortzea eta txertatzea

Helburua

Landako ezagutza, ekologiari, administrazioari eta kudeaketari buruzkoa, IKTei, Big Data eta gauzen Internetari buruzkoa, espezializazio adimenduna, politiken ebaluazioari eta Gobernu Irekiari buruzkoa eta dibulgazio zientifikoa txertatzea, testuinguru sozioekonomiko batean, prozesu ekologikoak hobeto ulertzeko eta, hala, ekintza publikoaren ebaluazio eta komunikazio hobek egiteko

Testuingurua

Tradizioz, naturarekin zuzenean lotutako ezagutza aditua erabili izan da

Innobasque agentziarekin, gizarte-berrikuntzako eta gobernantza publikoko alderdiak sartzen ari gara **2020ko PEGIP plan estrategikoaren eta Euskadiko Demokraziari eta Herritarren Parte Hartzeari buruzko Liburu Zuriaren hedapenaren esparruan**

Ekintzak

Biodibertsitatea babesteko **sistemaren mailen eta engranajeen garrantzia ikusgarri bihurtzeko espazio eta lengoaia komunak aurkitzea eta integrazioan elkartzeko jarraibideak adostea.**

Biodibertsitatearen kontserbazioan **berrikuntza teknologikoa aplikatzea (IKT, Big Data eta abar), datuak errazago jasotzeko eta, ekintzen jarraipenaz haratago, benetako ebaluazioa sustatzeko, horrek adierazleen kausalitateak eta garrantzia aztertzea ahalbidetuko baitigu.**

BEHETIK
GORA

Gobernu irekia,
politikak ebaluatzea

IKTak, Big Data, Internet
of Things, RIS3,
Copernicus

LANKIDETZA

Giza-inpaktua neurtzea,
politiken eraginkortasuna

EBALUAZIOA
Aztertu&ulertu

Zientzia-
dibulgazioa

Azaldu&jakinarazi

Modelatzea, joerak eta
aurreikuspenak,
adierazleak...

Administrazio eta
kudeatzeari
buruzko ezagutza

INFORMAZIOA
Ikusi&azaldu

Ezagutza
ekologikoa

informazio-hutsuneak
aztertzea

Ebidentzia zientifikoa,
ikerketa, definizioak argitzea

Kalitatea,
eguneratzea

Lehen mailako datuak
Integratu&kudeatu

JARRAIPENA
Neurtu&erregistratu

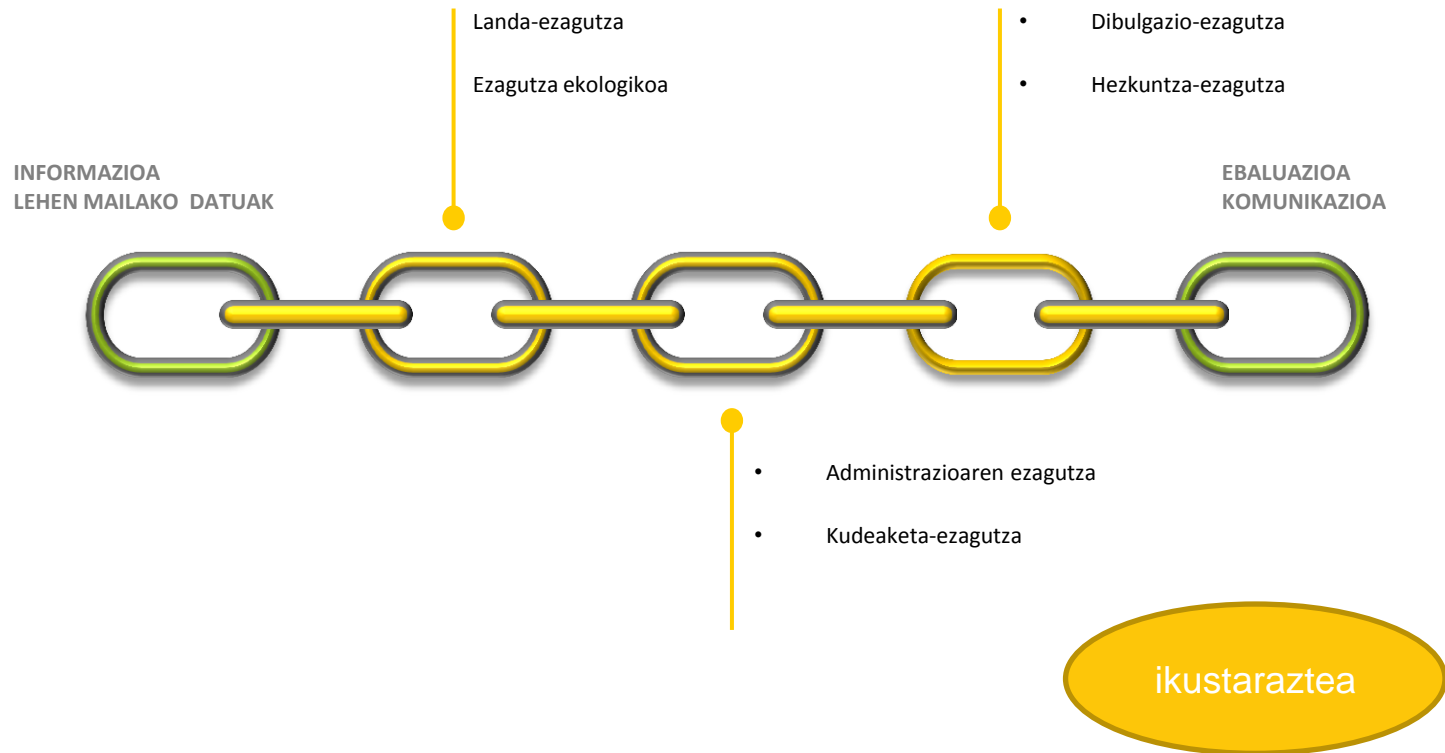
Metodologiak eta datuen
bilketa eta kudeaketa,
estandarrak eta azpiegitura
eta tresna teknologikoak
bateratzea

Prestakuntza,
gaitasunak
eraikitzea

Herritarren
zientzia

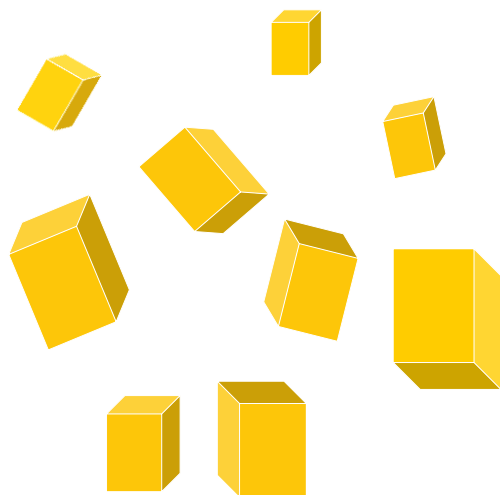
Landa-ezagutza

Balio-katea

Maila bakoitzak du bere balioa, baina balio hori handitu egiten da gainerakoekin konektatzean, eta horrek sistemaren efikazia areagotzen du eta ikerketaren eta kudeaketaren artean dagoen etena gainditzen du.

Nola integratu ezagutza ezberdinak?

ERRONKAK

- Lengoaia komunak aurkitzea
- Ikerketaren eta kudeaketaren arteko etena
- Lehentasunak finkatzeko metodo berriak garatzea

PRINTZIPIOAK

- Berrikuntza
- Konexioa
- Espazio partekatuenak

Integratzeko aukerak

Open
Government
Partnership
Euskadi

Gobernu Irekirako Aliantzak (Open Government Partnership – OGP) Euskadi hautatu du Tokiko Gobernuen Programan parte hartuko duten mundu osoko 20 eskualdeen artean.

OGP konpromisoak Euskadin:

- Kontuak ematea agintaldiko planen bidez
- Open data Euskadi eta Linked Open data
- Herritarren parte-hartzearen ilab-a Euskadin
- Open Eskola: herritarrentzat irekitako eskola
- Integritatearen euskal sistema

6. ERRONKA Herritarren artean teknologien eta edukien erabilera fidagarri eta segurua aktibatzea.

Herritarren parte hartzea, eremu digitalean, joera geldiezina da. Joera horri bultzatu egiten diote, gainera, gailu mugikor adimendunen zabalkundeak eta komunikazioa errazago eta zuzenagoa egiten duten tresnen agerpenak; baita eduki digitalak oso errazki sortu eta argitaratzeko aukerak ere. Pertsonak, edukien kontsumitzaile huts izatetik, edukion garatzaile izatera pasatu dira – prosumitzaileak –, garapen pertsonalerako eta gizarteari ekarpena egiteko modu gisa. Ekarpene horrek forma eta xede ugari ditu; beste batzuen artean: sormenarekin eta aisialdiarekin lotutako alderdien garapena (alegia, sukaldaritza, kultura, musika); ideien azalpena eta iritziaren sorkuntza (alegia, iritzi blogak eta mikroblogak), behar pertsonalen ebazpena (alegia, denbora truketzea eta baliabideak partekatzea), eta arazo sozial nahiz profesional komuntentzako soluzioen bilaketa (alegia, profesional-amateur lankidetzak).

EIKTak erabiliz, proiektu komun bateko partaide sentitzea, eta proiektuak denon balioak sustatzea, hala nola kultura, elkartasuna eta sostengarritasuna, guztiak ere gure kidekoenganako eta gure lekua hartuko duten belaunaldienganako konpromisotzat hartuta; horra hor, seguruenik, gizarte aurreratu batek izan dezakeen erronkarik handienetako bat, handiena ez bada.

Jarduera hori guztia egin ahal izateko eta herritarrak iraultza honen benetako protagonista izan daitezen, konfiantzako eta segurtasuneko testuingurua sortuko duten elementu gehigarri batzuk behar dira. Mundu digitalean konfiantzako eta segurtasuneko giro egokia –behintzat mundu fisikoan eska daitekeenaren adinako– sortzeko behar diren mekanismo, proiektu eta bitartekoez ari gara, kontuan izanik horietako batzuk administrazio publikoek ematen dituztela.

29-
Biodibertsitatearen
eta herritarren
zientziaren sistema

Egitasmo honen helburua hauxe da: herritarrek, sentsore gisa jardunez, datuak biltzen laguntzea (oharrak, grafikoak, kokapen koordinatuak), besteak beste, espezieen nahiz habitaten inguruan eta ugalketa zikloen eta elikadura ohituren inguruan; eta datu horiek zuzenean, berehalakoan eta errazki jarri ahal izatea datu baseetan, esaterako Global Biodiversity Information Facility izenekoan (GBIF), erakunde zientifikoaren eta ikertzaileen esku egon daitezen, zabalkundeak eta, azken batean, parte hartzea sustatuz.

Finantzaketa publikorako irizpideak

Helburua

Aurrekontu publikoek finantzatutako eta balio naturalen hobekuntzarekin lotutako proiektuak identifikatzeko, lehenesteko eta ebaluatzeko irizpideak eta metodologiak ezartzea

Testuingurua

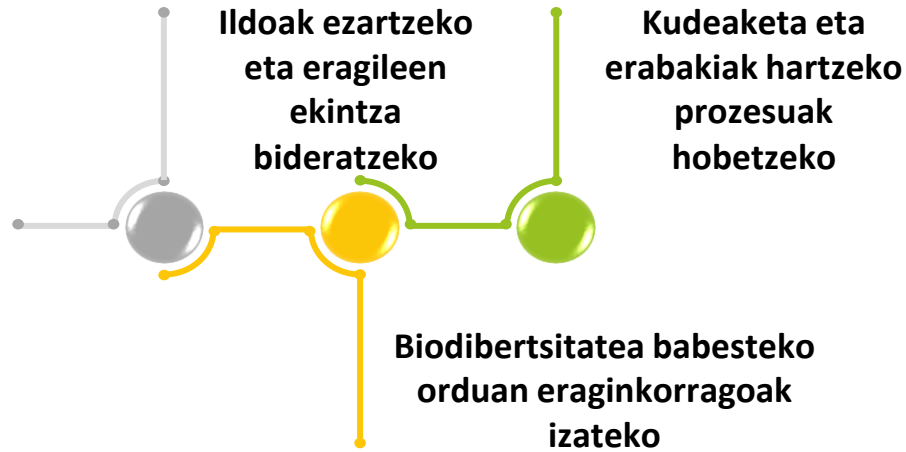
Eusko Jaurlaritzan, dirulaguntzetan, akordioetan eta kontratuetan dokumentazioa aurkezteko betekizunak txertatu dituzte

Betekizun horiei esker, Informazio Sisteman sartu ahal izan dira datuak.

Ekintzak

Gida bat egitea
Gida hori oinarri gisa erabiltzea, diru publikoarekin finantzatutako proiektuak lehenesteko eta ebaluatzeko

ZERTARAKO GIDA BAT?

- 1 Proiektuak lehenestea
- 2 Funtsak esleitzea
- 3 Finantzatutako jardueren jarraipena egitea
- 4 Proiektu berriak diseinatzea eta ezartzea

Praktika onak

<https://www.biodiversityinformatics.org/en/gbio/>

ULERMENA

EBIDENTZIA

DATUAK

KULTURA

GBIO FRAMEWORK

Nola lortu erreminta erabilgarria eta moldakorra?

ERRONKAK

- Proiektuetan kalitatezko irizpideak sustatzea
- Biodibertsitatea babestearen kultura sustatzea
- Printzipioak eta irizpideak ebaluatzea - egokitzea

PRINTZIPIOAK

- Partaidetza
- Lehentasun partekatuak
- Gardentasuna eta kontuak ematea

Herritarren zientzia

Helburua

Boluntarioek bildutako oinarrizko datuen kantitatea eta kalitatea hobetzea, eta horiek politiketan zehaztutako helburuetara egokitzea.

Testuingurua

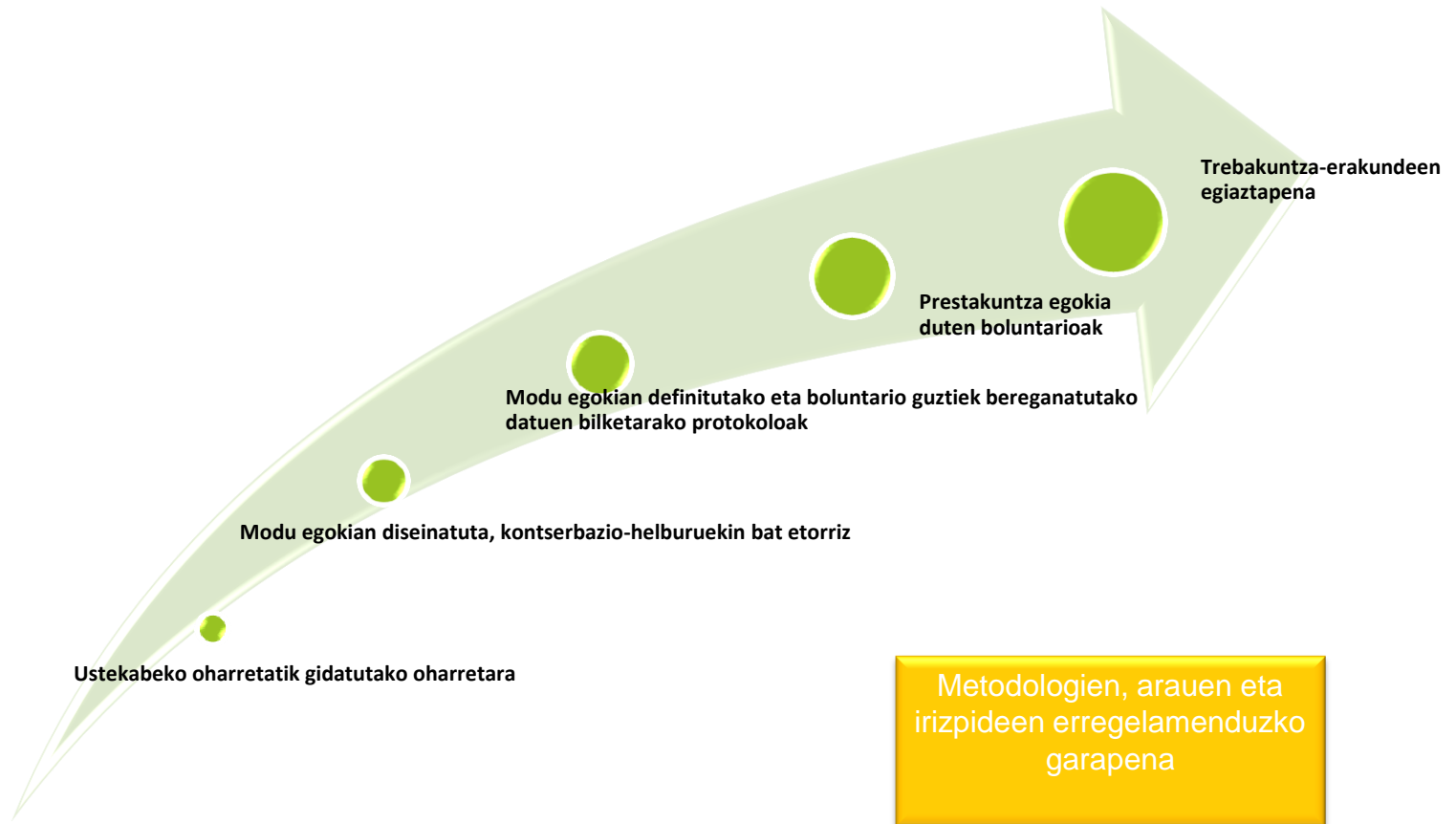
Ornitho.eus 2015ean aurkeztu zen, Informazio Sistemari atxikitako herritarren zientziarako atari gisa. Ornitho.eus bidez ohar asko erregistratzen dira eta horiek Informazio Sistemari sartzen dira.

Ekintzak

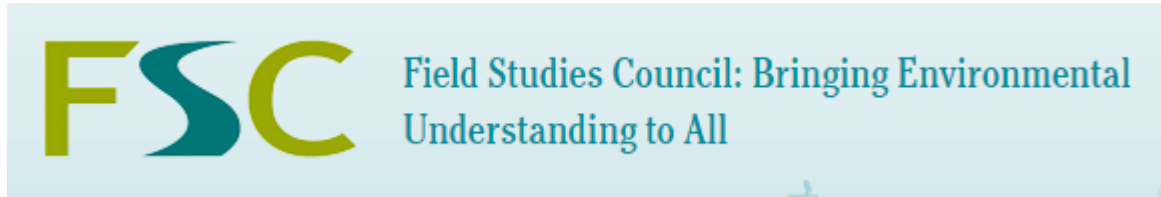
Jarraipen-programak diseinatzea, eredu komun batean oinarrituz:

- Modu egokian diseinatuta, kontserbazio-helburuekin bat etorrituz
- Modu egokian definitutako eta boluntario guztiek bereganatutako datuen bilketarako protokoloak
- Prestakuntza egokia duten boluntarioak
- Trebakuntza-erakundearen egiaztatpena

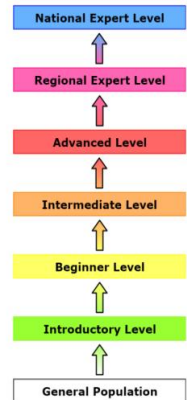
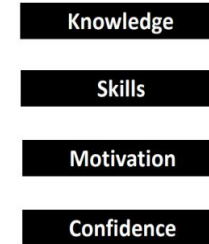
Jarraipen-programak

Praktika onak

Volunteer training pathway

[https://www.fscbiodiversity.uk/sites/default/files/FSC%20BioLinks%20Development%20Plan%20for%20Training%20Provision%20\(22-01-2018\).pdf](https://www.fscbiodiversity.uk/sites/default/files/FSC%20BioLinks%20Development%20Plan%20for%20Training%20Provision%20(22-01-2018).pdf)
https://www.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/tx_tevprojects/library/file_1532340627.pdf

ALERC Accreditation - Inspiring Confidence in LERCs

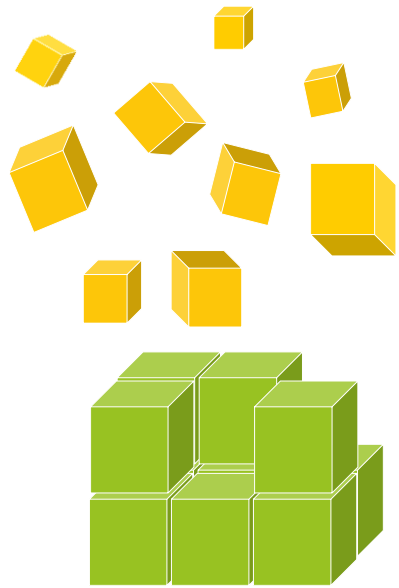

Putting Trust in Data

<http://www.alerc.org.uk/alerc-accreditation.html>

https://www.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/tx_tevprojects/library/file_1532340689.pdf

Nola hobetu boluntarioek bildutako oinarrizko datuen kantitatea eta kalitatea?

ERRONKAK

- Nola balioztatu datuen kalitatea
- Botila-lepoa – egiaztatzaileak
- Helburuen kudeaketa

PRINTZIPIOAK

- Boluntariotza sustatzea
- Orientazioak ematea (zer eta non)
- Kalitatea eta kantitatea

*Desmobilizazio
sozialeko agertoki
baten aurrean ...*

• Nola erakarri
persona gehiago?

*Gero eta
zaharragoa den
profil demografiko
baten aurrean ...*

• Nola bermatu
belaunaldien arteko
erreleboa?

*Ebidentzietan
oinarritutako
erabakiak
hartzeko agertoki
baten aurrean ...*

• Nola garatu
balioztatze-prozesu
banatu bat?

European Union
European Regional
Development Fund

Thank you!

Marta Iturribarria
hari-berdea@euskadi.eus
www.euskadi.eus/natura
[@miturribar](https://twitter.com/miturribar)

Questions welcome

www.interreg.eu/bid-rex